

GLASNIK

SREČNO
IN USPEŠNO 1989!

DECEMBER 1988, ŠTEVILKA 12, LETO XXII

IMP Glasnik izdaja Delavski svet sozda IMP – Industrijska montažna podjetja v 7.200 izvodih. Uredništvo: Ljubljana, Likozarjeva 6, telefon (061)314-562. Glavni in odgovorni urednik je Janez Votek. Člani odbora za obveščanje IMP so: Bojan Germovšek, Mojca Ipavec, Dragica Janežič, Dušan Jovanovič, Nevenka Kavkler, Lijana Kokotec, Biserka Lazar, Marija Leskover, Anton Maček, Lidija Močilnikar, Iztok Munih (predsednik), Joži Pipp, Marija Servatzy, Franc Šeruga, Štefan Šeruga, Primož Zupančič, Marjan Znidaršič. Tiska Tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani. Nenaročeni rokopisov in fotografij ne vračamo. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS št. 421-1-72 z dne 26. 9. 1974 je IMP Glasnik oprošten temeljnega davka od prometa proizvodov.

Secar

Sredi januarja s polno paro

V Borovljah na avstrijskem Koroškem je bilo 1. decembra svečano. Na ta dan je bila svečano otvoritev mešanega podjetja zavornih oblog Secar. Na svečanosti se je zbralo nekaj čez 200 poslovnežev s Koroške in iz Slovenije. Kot je znano, so novo podjetje ustanovili IMP (preko IMP Metalla), Kemija Impex in avstrijski družabnik Helmut Schandl.

Na svečanosti je najprej spregovoril Helmut Schandl, ki je pozdravil goste, zatem pa na kratko orisal nastanek nove firme. Kot je povedal, je od ideje do uresničitve potekel izredno kratek čas, saj je ideja vzniknila pred dobrim letom in danes že odpiramo novo podjetje brezoblastnih zavornih oblog v Borov-

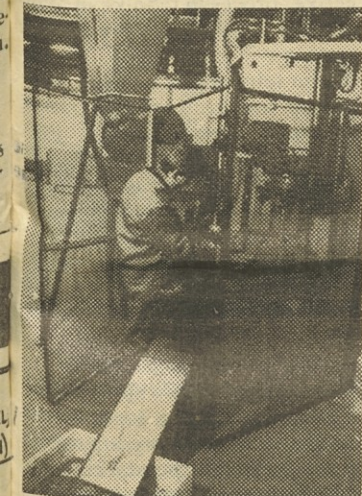
met, ampak so se projekta lotili po temeljiti raziskavi trga. Kot je dejal Helmut Schandl, so potrebe po tovrstnih izdelkih na svetovnem tržišču izredno velike. Avstrija potrebuje letno dva milijona zavornih oblog in jih v celoti uvaža. Bojazni, da izdelek ne bi bil tržno zanimiv, so tudi predpisi, ki zahtevajo, da se od sredine letošnjega leta v nove avtomobile vgrajujejo brezazbestne obloge. S prvim januarjem leta 1991 pa morajo biti vse vgrajene obloge brezazbestne. No, to pa ne pomeni, da so cilji Secarja usmerjeni izključno na avstrijsko tržišče, ampak jim je cilj prodreti na tržišče EGS in drugih evropskih držav. Vzpostavili pa so že stike z japonskim tržiščem, kamor naj bi plasirali en del svoje proizvodnje. Prav tako je zanimivo skandinavsko tržišče, ki ga prav tako obdelujejo. V začetni fazi bodo v Secarju izdelali 600 tisoč zavornih oblog in bodo zaposlovali 16 delavcev. Sicer pa bodo izdelali dva milijona oblog

teve nove firme v Borovljah ni bila naključna, saj je to kraj z bogato industrijsko tradicijo v kovinsko predelovalni industriji, kar za uspešnost in kakovost proizvodnje veliko pomeni.

Helmut Schandl začel slovesnost

Podpredsednik deželne gospodarske zbornice dr. Machatt je ob tej priložnosti dejal, da je otvoritev novega podjetja vredno pozdraviti že zaradi tega, ker gre za

Eden od strojev

ljah. Nedvomno je to rezultat izredno skrbno in kakovostno pripravljene projekta, ki so ga podprle bančne ustanove. Saj, kot je povedal, so ustanovitelji prispevali tretjino lastnih sredstev, ostali del pa so naložbeni krediti, ki so jih odobrile avstrijske banke. Ravno kakovostna dokumentacija je spodbudila govorca, kot je sam dejal, da se je odločil, da bo eden od soustanoviteljev novega podjetja. Hkrati ga je k temu spodbudila uspešnost in prodornost IMP-ja na svetovnih trgih. V tem kratkem času so uspeli urediti poslovne prostore za novo firmo in jih opremiti z najsoodobnejšo tehnologijo, ki so jo pretežni del nabavili v Italiji in nekaterih drugih evropskih državah. Res je sicer, da proizvodnja še ni povsem zaživela, vendar bodo začeli s proizvodnjo sredi januarja. Do takrat bodo namreč dobili še nekaj strojev za kontrolo proizvodov. Kajti proizvodnja zavornih oblog je tehnološko izredno zahtevna. Kot je povedal, je izredno pomembna kontrola izdelkov, saj mora biti vsak deseti izdelek kontroliran.

V koraku z zahtevami

Nedvomno odločitev za tovrstno proizvodnjo ni bila na pa-

Ogled proizvodnje po otvoritvi

s približno 30 zaposlenimi. Zatem je spregovoril predsednik poslovanja Srečo Satler, ki je povedal, da je celotna naložba vredna 30 milijonov avstrijskih šilingov, od tega so jih za opremo porabili 18 milijonov. Po načrtu naj bi novo podjetje ustvarilo okrog 55 milijonov šilingov prometa. Hkrati se je zahvalil vsem, ki so sodelovali pri uresničitvi projekta in obema gospodarskima zbornicama, ki sta jim stali ob strani. Vse zbrane goste, kot že njegov predgovornik, pa je zaprosil za pomoč pri uveljavljanju Secarja na trgu. Sicer pa je poudaril, da odločitev za postavi-

zdržitev podjetnosti z obeh strani meja, pa tudi zaradi tega, ker je oživila gospodarsko omrtvelo okolje. Nenazadnje je otvoritev spodbudna zaradi izvozne naravnosti predvsem v razvite trge in EGS, kar predstavlja že na nek način vključevanje in pripravo na Evropo 92. Podobnih misli je bil tudi predstavnik slovenske gospodarske zbornice, ki je poudaril možnost prodora mešanih podjetij na evropsko tržišče. Nenazadnje pa je 17 mešanih podjetij odraz dobrega sodelovanja, ki pomeni veliko več kot zapisane deklaracije.

Prav tako se je o naložbi pohvalno izrazil župan Borovelj dr. Krainer, ki je dejal, da so izredno veseli, da opuščene proizvodne hale spet oživljajo, še bolj pa, da se delavci vračajo na delo. Iz vsega povedanega in resnosti pri dosedanjem pristopu pri oživljanju podjetja ni nobene bojazni, da se povedano ne bi uresničilo. Nenazadnje so porok za to tudi ekološko neoporečni izdelki, kar dokazujejo tudi vsi pridobljeni atesti za obloge. Dokaz, da je projekt celovito domišljen, so tudi lično opremljeni in vsebinsko izčrpani prospekti, ki so jih ponudili gostom.

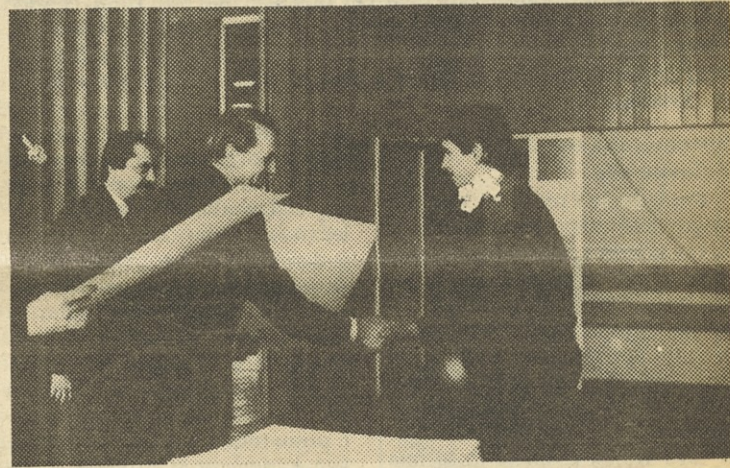
J. V.

Podeljena priznanja sozda IMP

Nagrada za vztrajnost

Na slovesnosti, ki je bila v Promontu pred prazniki 29. novembra, je bilo podeljeno sozdovo priznanje 91 IMP-jevim delavcem. Priznanje, ki ga je sozdal delavski svet, so štirje delavci prejeli že drugič. Delavski svet sozda IMP je 71 delavcem podelil priznanje za uspešno in prizadevano delo, šestim za uspešno delovanje na področju samoupravljanja, štirim za uspešno delo na področju športne dejavnosti, trem za učinkovito uresničevanje sindikalnih nalog, po eno priznanje za uspehe pri razvoju tehnologije, za posebne uspehe v razvojni dejavnosti, za uspešno delo na področju inovacij, za prizadevano delo na področju mentorstva, za posebne uspehe na področju vzgoje in izobraževanja, za požrtvovalnost pri reševanju življenj in za 80 krat darovano kri. Prejemniki priznanj združujejo delo v 19 IMP-jevih oddelkih. S svojim delom so veliko pripomogli k uspešnemu poslovanju svojih oddelkov in s tem tudi k uspešnemu poslovanju sozda. Med prejemniki priznanj je letos prvič tudi študent, ki ga je za priznanje predlagal Livar.

Na slovesnosti ob podelitvi omenjenih priznanj je prejemnikom priznanj spregovoril predsednik sozdovega delavskega sveta Vinko Kuder. Potem, ko je prikazal letošnje devetmesečne gospodarske dosežke IMP-ja, pa je poudaril, da je za naprej potrebno pripraviti programe, ki bodo omogočili še kvalitetnejše in bolj racionalno delo, da bi s tem IMP-jevim delavcem in njihovim svojem omogočili normalne življenjske pogoje, delovnim organizacijam pa zagotovili sredstva za nadaljnji razvoj. »Posebno pozornost,« je dejal, »bo potrebno posvetiti inventivni dejavnosti, razvojnemu delu, kot tudi uvajanju novih tehnologij v naše delovne organizacije, ker se bomo le tako lažje in enako-

S podelitve priznanj

vredneje vključili v tržni način gospodarjenja in bo s tem za vse nas gospodarska reforma, ki je

pred nami, manj boleča. Dobitnikom priznanj pa je potem zaželel, da bi tudi vnaprej s svojim delom dokazovali, da niso bili le slučajni dobitniki ter jim za priznanja čestital.

V imenu Koordinacijskega odbora je prejemnikom priznanj čestital njegov predsednik in jim zaželel, da bi jim bila priznanja nadaljnja spodbuda za vztrajanje pri njihovem delu.

Podelitev so napravile še bolj svečano IMP-jeve pevke, ki so ubrano zapele nekaj pesmi pod

vodstvom profesorice Mire Cimperc.

M. P.

Poslovno poročilo za devet mesecev

Poslovanje zadovoljivo, vendar...

Centralni delavski svet sozda je seji 22. novembra obravnaval poslovanje v tričetrtletju. Poročilo je podal pomočnik generalnega direktorja Uroš Korže. Kot je povedal, je poročilo primerjava med načrtovanim in doseženim in sicer glede na rezultate, pogoje in uspešnost poslovanja.

V desetih mesecih je bilo ustvarjenih za 312 milijard dinarjev prihodka od prodanega blaga in storitev, kar je 89 odstotkov letnega plana. Po letnem planu naj bi dosegli 395 milijard dinarjev prihodka. V desetih mesecih je bil plan v celoti uresničen. Po ocenah plansko-analitske službe pa naj bi do konca leta ustvarili okrog 430 milijard dinarjev prihodka, kar je 8 odstotkov nad načrtovanim. Indeks rasti je znašal glede na isto lanskoletno obdobje 231 odstotkov, do konca leta pa naj bi dosegli 235-odstotno indeksno rast. Ob tem je treba takoj dodati, da imajo na tako ugodno rast v veliki meri vpliv gibanja na globalni ravni, predvsem visoka inflacija, kajti primerjava poslovnega rezultata, izračunana v »trdi« valuti, pokaže nekoliko drugačno sliko. Bolje rečeno, prej omenjene indekse postavi na glavo. Po tem izračunu smo v lanskem letu ustvarili za 424 milijonov mark prihodka, v letošnjem letu pa naj bi ga ustvarili za 294 milijonov dinarjev, kar je za okrog 30 odstotkov manj. Po tem izračunu je bilo zaostajanje za načrtovanim

največje v prvem četrtletju, kar za 36 odstotkov, v drugem za 33, v tretjem za 30 in v zadnjem bo po kazalcih za 20 odstotkov glede na lansko leto.

»Zunanji« vzroki in posledice

Za letošnje leto je značilno manjše povpraševanje po investicijskih delih, saj beležimo komaj 219-odstotno indeksno rast naložb v negospodarstvu in komaj 216-odstotno v gospodarstvu. To pa se v sistemu pozna, saj je 90 odstotkov naše ponudbe usmerjene na domači trg. Hkrati je bil v tem letu značilen upad naložb na zunanjih trgih. Ob tem pa ne gre prezreti notranjih slabosti, predvsem premajhne prilagodljivosti in slabega sklepanja pogodb v tujini. V letošnjem letu je bilo sklenjenih za 37 milijard dinarjev ali 27 milijonov dolarjev izvoznih poslov. To pomeni 301-odstotno indeksno rast, kar je 5 do 6 odstotkov zaostanka za planom. Sicer pa se je delež izvoza povečal na 12 odstotkov celotne realizacije. Kot kaže, se položaj izboljšuje tudi na tem področju, saj so

sklenjeni novi posli v Iraku v vrednosti 44 milijonov dolarjev in v Sovjetski zvezi za 8 milijonov klirinških dolarjev.

Ekonomičnost

Gospodarnost poslovanja se je izboljšala, saj znaša delež sredstev, porabljenih na enoto proizvoda, 62 odstotkov, v lanskem letu pa 65 odstotkov, načrtovanih pa je bilo 61-odstotkov. IMP kot celota prav tako ni imel posebnih težav pri oblikovanju prodajnih cen, ki je bilo več ali manj svobodno. Opazen je tudi napredek pri obračanju zalog, ki je hitrejši. Presenetljivo pa je dokaj redno plačevanje terjatev. Vse to je ugodno vplivalo na hitrejšo obračanje kapitala, kar se navsezadnje odraža tudi na rentabilnosti poslovanja.

Neugodna gibanja

Pomanjkljivosti, ki so v sistemu še zmeraj opazne, so v slabi izkoriščenosti delovnega časa, kar se odraža v produktivnosti. Še zmeraj je visok delež bolnih in nekontroliranih dopustov. Kot neugoden kazalec so tu še prisilni dopusti, ki smo jim bili priče v prvem četrtletju, zaradi pomanjkanja dela. Neugoden je tudi odnos med režijo in proizvodnjo. Število zaposlenih

nadaljevanje na naslednji strani

Svečan prerez traku

INTERVJU

Proizvodnji embalaže in akumulatorjev je skupen DENAR

Direktorja sozda inž. Borisa Gazvoda smo na kratko že predstavili v eni od prejšnjih števil Glasnika. Tokrat objavljamo daljši intervju, v katerem je spregovoril o svoji dosedanji poti, predvsem pa nas je zanimalo, kakšni so njegovi cilji pri vodenju sistema IMP.

Samostojnost in odgovornost

Tovariš Gazvoda, vaša profesionalna pot ali kariera je tesno povezana z IMP-jem, saj ste v njem začeli. Uveljavili ste se v tozdu Avtomatika, ki ste ga uspešno vodili. Prav gotovo drži, da je uspešno vodenje Avtomatika odraz vaše podjetniške iniciative. Že na ravni direktorja tozda ste delovali v specifični organizacijski shemi (mislim tozda - DO). Zato bi bilo prav, da se ozreva nekoliko nazaj in osvetliva vašo poklicno pot.

Gazvoda: »Uvodoma želim povedati, da ne gre za nobeno kariero, čeravno je res, da sem po končanem študiju strojništva kot štipendist IMP začel in ves čas doslej združeval delo v IMP. Spominjam se, da je bil tedaj IMP delovna organizacija oziroma podjetje z ekonomskimi enotami, kakšno leto po mojem prihodu so se rodili tozdi. V okviru tozda TRAA (Tovarna regulacijskih naprav in aparatov) sem kot mlad inženir delal zlasti v konstrukciji in tehnologiji. Bila so to leta, ko smo vpeljevali v proizvodnjo prve polavtomatske in avtomatske stroje, uvajali osnovne principe podobnostnih tehnologij in planiranja proizvodnje. S priključitvijo tozda SKIP k sistemu IMP se je formirala DO IKO in iz prejšnjega tozda TRAA dva nova tozda: Itak, prejšnja zunanjserijska proizvodnja ter TRATA, prej imenovana serijska proizvodnja. Žal je nov tozda TRATA kmalu zašel v težave, tako da je po ZR 1977 beležil precejšnjo izgubo za tiste čase, poleg tega pa ga je pestila tudi precejšnja nelikvidnost. V prejšnji organizaciji enovitega tozda je zunanjserijski program v veliki meri interno pokrival izgubo serijske proizvodnje.

Tako sem leta 1978 na prigovarjanje sodelavcev in vodstva DO IKO prevzel vodenje tozda. Izdelan je bil stabilizacijski program, ki je slonel zlasti na favoriziranju avtomatike ter črpalk in opuščanju proizvodnje armatur, ki je bila kasneje prenesena v DO LIVAR. Odločitev o prenosu armatur v DO LIVAR je bila deležna precejšnjih komentarjev, saj je šlo za edini izvozni program DO v tistem času. Kakorkoli že, programa avtomatike in črpalk sta se hitro močno razširila, izgube in nelikvidnosti ni bilo več že po 6 mesecih. Hiter razvoj in ekspanzija obeh programov sta pripeljala kasneje do ustanovitve novih dveh tozdov - Avtomatike in Črpalk. Sam sem leta 1981 prevzel vodenje tozda Avtomatika, ki je trajalo vse do danes.

Rad bi poudaril, da je bilo vendarle ves čas prisotno teamsko delo, velika mera zaupanja med nadrejenimi in člani kolektiva in po mojem mnenju najvažnejše - veliko samostojnosti pri poslovnih odločitvah. Ko govorim o samostojnosti odločitev, mislim predvsem na relacijo DO in tozdom.

Priznati moram, da so me v kolektivu že od samega začetka aktivno vključevali v teamsko delo, mi omogočili, da sem ideje in fakultetno znanje uvajal konkretno v prakso, ter da nisem običajen v enem oddelku oziroma na enem segmentu poslovnega procesa, kot se to rado dogaja z mladimi inženirji. Pri delu mi je bila omogočena precejšnja stopnja samostojnosti, prisotna pa je bilo tudi veliko zaupanja nadrejenih in sodelavcev. V tem smislu sem postopoma dozoreval, kot se temu reče, in prevzel tudi vodenje tozda. Postopoma smo zbrali tudi team mladih strokovnjakov, ki so imeli enaka oz. podobna nagnenja in cilje. Prav ta samostojnost dela pri uresničevanju poslovnih odločitev se mi je zdela bistvenega pomena, tako na relaciji DO-tozdi, kot tudi na relaciji do sodelavcev. Mislim, da je to gnalo tako moje sodelavce kot tudi mene ne samo v smislu samodokazovanja ampak predvsem spreminjanja stanja, tako v razvoju, tehnologiji, proizvodnji in nenazadnje tudi v načinih trženja. V tem smislu so potekali tudi odnosi do DO, velika samostojnost tozdov, vendar pa tudi velika odgovornost za rezultate, na nivoju DO pa je potekalo dogovarjanje in usklajevanje najpomembnejših poslovnih odločitev.

Oblika brez vsebine ne pomeni specifičnosti v poslovnem in podjetniškem smislu

Sedaj ste prevzeli krmilo sistema, torej sozda, ki je povsem specifična organizacijska tvorba. Nedvomno bo vaša podjetniška iniciativa prišla bolj do izraza, hkrati pa je to tudi neke vrste nadgradnje vaše dosedanje profesionalne kariere. Vendar gre za povsem drugačen koncept organizacije in delovanja sistema v primerjavi s prejšnjim. Kako gledate na sozdi v organizacijskem, poslovnem in tudi podjetniškem smislu v takšni obliki, kot je sedaj definiran? Res je sicer, da je sistem glede na zaostrene gospodarske razmere še zmeraj eden od poslovno uspešnejših. Kljub temu pa se mi zdi, da ni dovolj prilagodljiv na vse bolj zaostrene razmere v gospodarstvu. Zdi se mi namreč, da je bilo premalo storjenega, da bi sistem lahko z večjo gotovostjo gledal naprej. Nenazadnje je odraz tega čedalje slabša konkurenčnost sistema ne glede na vse ostale kvalitete, s katerimi razpolaga.

Gazvoda: »Strinjam se z vami, da gre v primeru sozda za specifično organizacijsko tvorbo glede na druge znane organizacijske oblike, vendar oblika sama po sebi brez vsebine ne pomeni specifičnosti v poslovnem in podjetniškem smislu. V primeru IMP pa gre celo za dodatne okoliščine, ki karakterizirajo - sozdi IMP glede na druge istovrstne organizacije. Mislim, da je bila leta 1974 izvršena zadnja reorganizacija v smislu ustanovitve sozda iz nekdanje DO - torej podjetja IMP. Z novo organizacijsko obliko sozda so bila ustanovljena iz nekdanjih TO samostojna podjetja, sozdi IMP pa je postal asociacija podjetij - torej združenje podjetij in v tem smislu je samo sebe ukinilo kot podjetje. Takšna oblika je v principu ostala do danes.

Nekaj let kasneje je bil izvršen tudi lepotni popravek v imenu in sicer Industrijska montažna podjetja iz nekdanjega imena Industrijsko montažno podjetje. Vzroke za takšno organiziranost gre iskati najbrž v tedaj nedodelani zakonodaji, ki se mi loče rečeno ni spremenila do danes in želi, da nekdanje podjetje IMP ostane še naprej samostojno in ne v sestavi kakšnega drugega sozda. Toliko o sami organiziranosti. Vsebinsko pa so bile izvršene tudi spremembe v tem smislu, da so novo ustanovljena podjetja prevzela skoraj vse poslovne funkcije in se registrirala s svojimi predmeti poslovanja, na sozdu pa so ostale le še nekatere funkcije poslovnega procesa, kot so trženje (vendar tudi ne v celoti), zastopanja, itd.

Zaradi inercije, minulega skupnega dela in medsebojnega poznavanja je takšen sistem še zelo dobro deloval zlasti v času konjunkturo do zgodnjih 80 let. Danes pa se nahajamo v nekem stanju, ko je potrebno doseči dogovor o novi vsebini in principih delovanja sozda IMP. Mislim zlasti na vprašanje:

- ali bo sozdi res samo še združenje v smislu nekega interesnega poslovnega združenja ali celo minulega dela

- ali pa bo »sozdi IMP« tudi podjetje, upošteva obstoječa podjetja.

V prvem primeru se v nekem smislu zadržuje obstoječ sistem, ki temelji na samostojnosti podjetij in svobodni menjavi dela tipa delovne skupnosti oz. organizacij skupnega pomena brez podjetniške

vsebine, lastnega kapitala in na osnovi proračunskega načina financiranja. Glede minulega dela pa mislim, da predvsem mlajši ljudje, ki so prišli v sistem kasneje, s tem niso preveč obremenjeni.

Osebo se navdušujem za drugo obliko, ki pomeni transformacijo sozda, vendar ne na škodo podjetij v sistemu. Trdno sem prepričan, da bodo podjetja in s tem tudi sistem IMP prosperirala le v takšni obliki, kjer lahko izkoristimo sinergijske učinke vseh subjektov v podjetniškem smislu povezovanja in dokazovanja na trgu.

Podjetja v sistemu IMP bi naprej nastopala samostojno na trgu, preko podjetja sozda IMP pa bi bilo treba zagotoviti tisto, česar sama ne zmorejo ali pa zagotavljajo, vendar z bistveno manjšim rezultatom. Enostavno rečeno, če to vsem subjektom in sistemu kot celoti zagotavlja večji profit, je najbrž to tudi edino smotrno. Zato je potrebno temu podrediti tudi novo organizacijsko obliko sozda IMP. Nenazadnje, uspešno trženje v preteklosti na nekaterih trgih, mislim zlasti na IRAK, je to tudi dokazalo. Prepričan sem, da nobeno IMP-jevo podjetje ne bi moglo samostojno nastopati na tem trgu.

Mislim, da ne moremo čakati le na sistemske spremembe zakonodaje, ki pa tudi v novih predlogih o podjetjih za tovrstne sisteme ne prinaša bistvenih novosti. Sedanja nedorečenost IMP-jevega sistema je potrebno opredeliti jasno glede na gospodarske spremembe okolja, v katerem živimo. Nova oblika IMP po vsebini naj bi bila še najbližja znanemu konceptu korporacij na zahodu.

Če se bomo dogovorili za tovrstno transformacijo, je samo po sebi umevno, da bodo sledile tudi spremembe na drugih področjih.

Organizacija je nenazadnje tudi živ organizem, ki se rodi, živi, odmre in je potrebno zadeve gledati tudi dialektično, v smislu negacije negacije, ta dialektika pa je bila prisotna v IMP-ju kot že rečeno, tudi leta 1974. Če sem iskren, mi je poleg pripadnosti IMP-ju to tudi gnalo k odločitvi o prevzemu del in nalog generalnega direktorja.

Ali je o vaši oceni v tem trenutku možen normalen proces reprodukcije in delitve dohodka v okviru celotnega sistema jugoslovanskega gospodarstva? Kakšen je položaj IMP-ja v tem procesu glede na prej omenjeno?

Gazvoda: »Vprašanje je, kaj si predstavljamo za normalen proces reprodukcije - zgolj preživetje ali tudi realno komponento za razširjeno reprodukcijo, kot kvalitetno osnovo za tako zahtevano prestrukturiranje.

Upošteva zadolženost velikega dela jugoslovanskega gospodarstva in pomanjkanje obratnih sredstev, poslovanje zgolj za pokrivanje obresti za najeta sredstva, nesolventnost in nedisciplino pri plačevanju obveznosti ter visoke družbene obveznosti ob inflacijskem divjanju cen in kot posledici čedalje manjše akumulativne sposobnosti ocenjujem, da smo še daleč od normalnih procesov reprodukcije.

Podobna situacija se kaže tudi v IMP-ju, realni prihodek in akumulativna sposobnost padata že drugo leto zapored, čeprav je res, da večjih likvidnostnih problemov v tem obdobju sistem ni imel. Znotraj sistema je situacija dokaj heterogena, največji problemi pa so prisotni v DO PANONIJA (likvidnostne narave), DO TIO Idrija (negativno poslovanje že skoraj eno leto, likvidnostni problemi in nedorečena programska usmeritev), DO TEN (likvidnostni problem in programska usmeritev) ter DO DVIHALO in tozdi SKIP (problem dodatnih programov). Ne mislim, da druge DO nimajo svojih specifičnih problemov, vendar so v naštetih organizacijah mnogo bolj izraziti.

Skupno za IMP ugotavljam občutno zmanjševanje plasmaja spriči padca investicij in realne kupne moči na jugoslovanskem trgu, agresivnosti konkurence in zapiranja trgov. Posledice se reflektirajo v manjšem fizičnem obsegu proizvodnje in storitev, premajhni zasedenosti kapacitet in celo notranji konkurenci.

Problemi so tam, kjer nenehno dežuje!

Stopnja socialne varnosti organizacij v tem trenutku prav gotovo ni vprašljiva. Kako ocenjujete to socialno prilagodljivost sistema v prihodnje, gledano v luči socialne varnosti in razvoja?

Gazvoda: »IMP je v vseh 41 letih svojega obstoja v okviru rezultatov poslovanja zagotavljal socialno varnost svojim delavcem in solidarnost ter s tem tudi gojil pripadnost sistemu. Te komponente ne smemo zanemariti tudi, ko govorimo o prihodnjem razvoju. Vsakomur pa mora biti jasno, da lahko socialno varnost zagotavljamo samo preko rezultatov dela, to je z angažiranjem vseh delavcev, da po svojih močeh in znanju prispevajo čim več k skupnemu rezultatu in nikakor apriori v smislu socialne ustanove. Razumeti moramo tudi DO in tozde, da se kot temu rečemo »nekomu zalomila« in da vsak dan ne sije sonce. Problem pa je tam, kjer nenehno dežuje, in kjer ni teženj k pozitivnim spremembam, in kjer se nič novega ne dogaja. Brez sprememb pa se tudi IMP ne bo mogel prilagoditi novemu okolju, novim zahtevam trga in čedalje bolj intenzivnemu razvoju tehnike ter informatike.

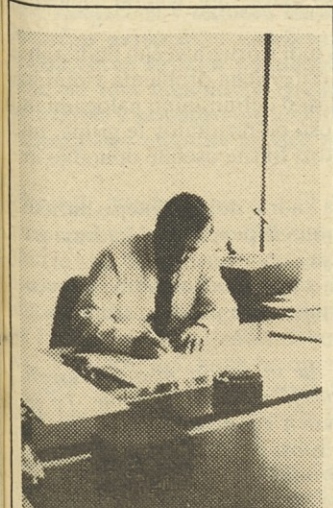
O tem sva že nekaj rekla, pa kljub temu, na kakšen način doseči večjo prilagodljivost sistema v okolju, če izhajam iz predpostavke, da je bila ta do sedaj, globalno gledano, na nizki ravni? Moja predpostavka izhaja iz znane krilatice poslovnežev IMP-ja, da so mu delo ponujali, sedaj pa se je to postavilo na glavo.

Gazvoda: »V preteklem obdobju je IMP zaradi konjunkturo res dosegal uspehe tudi na račun višjih cen ob nekdanjem imageu, ne da bi ponujal novo znanje, nove tehn. rešitve ali pa finančne ugodnosti.

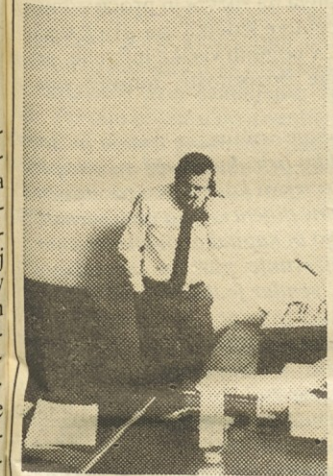
Zaradi inertnosti smo bili vajeni, da bodo kupci še naprej prihajali in ponujali delo IMP-ju. Zadeva se je bistveno spremenila zadnja leta, po moji oceni pa vsi v IMP še niso dojeli novega spoznanja. Kakorkoli že, to spoznanje o nujnosti nekaterih sprememb v smislu prilagodljivosti trgu je vse bolj prisotno v večini DO IMP.

Velik sistem kot je IMP, je v principu tog in nefleksibilen, večjo prilagodljivost lahko dosežemo le z manjšimi organizacijskimi oblikami in specializacijo le-teh za posamezne tržne segmente. Bistvenega pomena pa je sprememba miselnosti vseh zaposlenih v zvezi z nudenjem uslug našim kupcem in statusom kupca. Gre za preobrazbo mišljenja, da kupci ne eksistirajo zaradi nas, pač pa da IMP eksistira zaradi kupcev. Zelo pomembno je, kako mi razumemo naše kupce oziroma kako zadovoljujemo njihove želje, potrebe in pričakovanja. Ker noben trg ni popolnoma homogen, je potrebno segmentirati ta trg v smislu potreb, velikosti, rasti, lokacije, želja, potrebnih uslug, navad pri nabavah, ipd. Segmentacija je lahko narejena na osnovi potreb in pričakovanj kupcev ali pa zmožnosti nudenja uslug naših organizacij. Ker ni možno nuditi uslug vsem kupcem zaradi omejenih lastnih resursov, je potrebno izdelati tudi prioritete, če razumemo te trge in kupce.

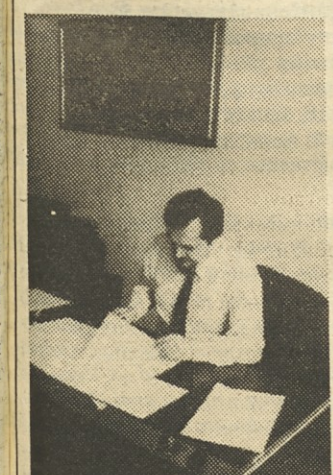
Druga faza, analiza konkurence in zlasti razumevanje konkurence - obstoječe ter potencialne, je bistvenega pomena za uspeh. Zelo pomembno je razumeti, zakaj je konkurenca uspešna pri določenih kupcih, pri drugih pa ne. Analiza konkurence nam lahko edino pokaže vso konkurenco in ključne faktorje za njihov uspeh na trgu. Poznavanje in razumevanje ključnih aspektov konkurence nam lahko služi kot

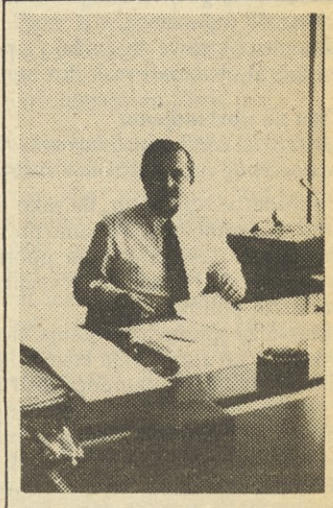
Za koalicije ne vem in me tudi ne zanimajo, čeprav verjetno obstajajo. Bolj bistvena je ugotovitev o »brain - drainu« v IMP ali izredni fluktuaciji strokovnega kadra, ki bo po mojem imel tendenco naraščanja v prihodnje, če ne bomo hitro uredili nekaterih zadev v zvezi s stimulativnejšim nagrajevanjem.

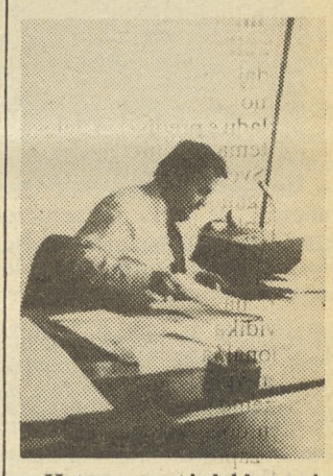
Mislim, da moramo mobilizirati svoje vrste, se dogovoriti o novi obliki in smereh razvoja in presekati z dosedanja prakso, da smo se več ukvarjali sami s seboj, kot s trgom ter samo na tak način zagotoviti socialno varnost in moč sistema. Nisem pristaš odpuščenja delavcev, pač pa je treba iskati rešitve v njihovih presumeritvah, v povečanju produktivnosti dela na vseh ravneh, podjetništva in ustvarjanja imagea IMP-ja.

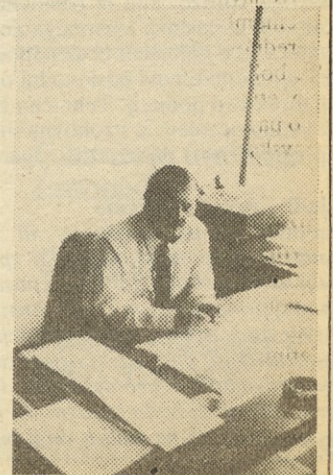
Gre v principu za vprašanje konglomeratskega ali diverzificiranega tipa podjetja. Bistvena razlika med njima je v tem, da je drugi tip podjetja organiziran tako, da izkorišča latentne funkcije sinergijske učinke za doseg stroškovnega in kvalitativnega liderstva med svojimi enovitimi konkurenti in drugič, da uporablja svoje individualne ključne faktorje za prevlado na trgu. V zadnjih desetih letih je po svetu namreč čedalje bolj prisotna tendenca naraščanja dominacije finančnih ciljev in interesov v primerjavi zgolj z interesi posameznih poslov. Od tod je tudi treba razumeti enormno povečanje združevanj in akvizicij kot zelo popularno obliko diverzifikacije.

Strinjam se, da gre v primeru sozda za specifično organizacijsko tvorbo glede na druge organizacijske oblike, vendar oblika sama po sebi ne pomeni specifičnosti v poslovnem in podjetniškem smislu. V primeru IMP pa gre celo za dodatne okoliščine, ki karakterizirajo sozdi glede na druge istovrstne organizacije. Mislim, da je bila leta 1974 izvršena zadnja reorganizacija v smislu ustanovitve sozda iz nekdanje DO torej podjetja IMP. Z novo organizacijsko obliko iz nekdanjih TO samostojna podjetja, sozdi IMP, pa je postal asociacija - torej združenje podjetij in v tem smislu je samo sebe ukinilo kot podjetje.

Heterogenost je lahko pozitivna komponenta tako v proizvodnji kot tudi v montaži. Mislim, da moramo graditi na sinergijskih učinkih te heterogenosti, ne pa zgolj na seštevku posameznih dejavnosti. Večjo nevarnost vidim v tisti homogenosti, kosi dve ali več organizacij v IMP-ju konkurirajo z istim programom ali v isti dejavnosti, največkrat na račun manjše akumulativnosti oziroma nepotrebnega zbijanja cen na trgu. Za primer ali anekdotično naj povem o dogodku ob mojem obisku v Ameriki pri vodstvu firme Jonson Controls v Milwaukeeju, Viscorsinov času mojega študija. Korporacija je že dolgo let ena vodilnih na svetu in trženju in proizvodnji akumulatorjev in regulacijskih naprav. Pred dvema letoma so začeli proizvodnjo plastične embalaže in so danes največji proizvajalec v ZDA. Na moje vprašanje, kaj ima to skupnega s proizvodnjo akumulatorjev in avtomatike, sem dobil odgovor - denar.

Posel v Sovjetski zvezi

Nadaljevanje v Puščinu

O uspešno opravljenih delih naših monterjev na gradbišču v Puščinu v Sovjetski zvezi smo že poročali. Tokrat obudimo le nekaj najpomembnejših podatkov. Pogodba skupaj z Metalko Inženiringom je bila podpisana 28. decembra leta 1986. Delež IMP-ja v vrednosti posla je bil 4,8 milijona klirinških dolarjev. V letu 87 je bil k tej pogodbi podpisan aneks v vrednosti 0,8 milijona klirinških dolarjev. Dela so bila zaključena v oktobru lanskega leta, novembra pa je poteklo 12 mesečno garancijsko vzdrževanje. Kot nam je povedal inž. Alojz Kalan, sicer direktor ponudbenega sektorja, so uspešno opravljena dela na tem tehnološko izredno zahtevnem objektu v veliki meri prispevala k pridobivanju novih poslov in nenazadnje so bila osnova za vzpostavitev odnosov na višji ravni.

Pitomnik, Skringingov

Skupaj z Metalko Inženiringom je bila 23. avgusta podpisana nova pogodba za dva nova objekta v Puščinu v skupni vrednosti 14,4 milijona klirinških dolarjev. Vrednost del, ki jih bo opravil IMP, je 6,7 milijona klirinških dolarjev. Investitor za objekta je FIBH. Objekt Pitomnik obsega 4800 kvadratnih metrov in je namenjen vzreji malih laboratorijskih živali, kot so miši, podgane, morski prašički ipd. Objekt je zgrajen do tretje gradbene faze. Zaključna gradbena in obrtniška dela bo opravil Pionir iz Novega mesta, instalacije pa IMP. Kot je povedal inž. Alojz Kalan, so sklenili samoupravni sporazum z Montažo Maribor, ki bo izvajala strojne in z Elektromonterjem, ki bo izvajal elektro instalacije, ter s Projektivnim birojem, ki bo projektiral omenjene instalacije. Objekt Skringingov blok v velikosti 3500 kvadratnih metrov pa je namenjen za preizkuse in raziskave prej omenjenih živali. Pri tem objektu bo investitor pripravil samo gradbeno jamo, vse ostalo pa bo izvedla Metalka s svojimi kooperanti in IMP že prej omenjena dela.

Že prodaja znanja

Resda pri prvem objektu niso bile zajete projektantske storitve, vendar izkazalo se je, da imajo projekti, ki jih je pripravila domača projektantska organizacija GIPRONII, določene pomanjkljivosti. To je bilo povsem razumljivo, saj so bili projekti na

osnovi obstoječe tehnologije v Sovjetski zvezi. Tako je bilo že pri prvem projektu vzpostavljeno izredno tesno sodelovanje pri iskanju in izdelavi ustreznih tehničnih rešitev, ki jih je investitor tudi sprejel in upošteval. Plod tega sodelovanja in nudenja kakovostnih rešitev so tudi izredno tesni stiki, ki so jih navezali z znastveniki iz Istituta FIBH in s projektanti Projektivnega biroja GIPRONII iz Puščina. Doseženi so bili dogovor o skupnem projektiranju. Naši projektanti pripravljajo za sovjetskega partnerja osnovne rešitve na osnovi sodobnih tehnologij, ki jih potem sovjetski partnerji uskladijo s tamkajšnjimi predpisi. Plod tovrstnega sodelovanja, ki se bo še poglobilo, je tudi dogovor pri ponujanju podobnih objektov zunaj Puščina v Sovjetski zvezi in morda celo v drugih državah.

Rezultat tovrstnega sodelovanja je bil tudi obisk predstavnikov investitorja in projektantov iz GIPRONII-ja, ki so bili na obisku v IMP-ju konec oktobra in v začetku novembra in pokazali velik interes za nadaljnje sodelovanje. Vsekakor so bila opravljena dela v dogovorjenem roku in delovanje vseh instalacij zelo pozitivna referenca za vzpostavitev tako pristnih odnosov med obema partnerjema. Nedvomno pomeni vzpostavitev takšnih odnosov višjo kakovostno raven sodelovanja, ki temelji že na prodaji znanja. Hkrati pa pomeni večjo gotovost za konkurenčno in dolgoročno nastopanje na novo osvojenem tržišču.

Obeti za naprej

Da prej omenjena trditev ni iz trte zvita, so dogovori z glavnim investitorjem iz Puščina Centroakademstroj in FIBH za naslednje objekte. V tem času sta bili izdelani že dve ponudbi za eksperimentalno proizvodnjo zdravil in za institut za biologijo mikroorganizmov. V pripravi pa sta še dve ponudbi za dva zahtevna laboratorijska objekta. Razen Puščina Inženiring sodeluje z Metalko tudi drugje, saj so podpisane pogodbe za klimatizacijo konferenčne dvorane na Ministrstvu morskne flote v Moskvi. V pripravi je ponudba za tovarno emajlirane posode in radiatorjev in nekaterih drugih projektov.

Poleg sodelovanja z Metalko se IMP poskuša utrditi in prebiti na sovjetsko tržišče preko drugih organizacij, ki imajo predstavnitvo v Moskvi. Z Industrogradnjo sodelujejo pri ponujanju hotelov, s Kovinotehno pri dopolnjevanju njihovih obnovitvenih del na notranjem transportu, s Tehnoimpksom pri elektrifikaciji mest in z Unisom pri gradnji tovarne televizorjev. Sicer pa se je raziskavska sovjetskega tržišča začela leta 1985. Zadnje opravljeno delo IMP-ja pred prej omenjenim letom je bila dobava opreme za Raziskovalni kozmični institut v Tarusi leta 1980. V prej omenjenem letu je bil na ravni inženiringa ustanovljen ponudbeni oddelek za države Vzhodne Evrope z dvema delavcema. Sedaj pa šteje ta oddelek že 5 delavcev. Nedvomno je to rezultat tudi vse večjega odpiranja tega tržišča in možnosti preboja IMP-ja na ta trg. Poleg nastopa na sovjetskem trgu, se je IMP po desetih letih ponovno našel na vzhodnonemškem trgu, kjer projektira in izvaja instalacijska dela za tovarno avto-radio aparatov Bad Blankenburg. Možnosti za preboj pa se kažejo tudi na češkoslovaški in madžarski trg.

J. VOTEK

Montaža Maribor

Zahtevna dela na ljubljanskem radiu

V teh dneh delavci mariborske Montaže zaključujejo z meritvami in zagonom klimatizacijskih naprav v ljubljanskem centru. Kot sta nam povedala vodja gradbišč Bogdan Sagaj in vodja operativne izvedbe Ivan Čobec, so z deli začeli junija, vrednost vseh opravljenih del znaša 900 milijonov dinarjev, osnovna pogodba pa je bila sklenjena v vrednosti 800 milijonov dinarjev. V to vrednost je zajeta celotna klima, ki so jo delali na novo, predelava centralnega ogrevanja in vodovodnega omrežja.

Tehnološko občutljiv objekt

Sam objekt je tehnološko izredno zahteven. Razdeljen je v sedem sistemov in obsega celoten sistem klimatizacije (ogrevanje, hlajenje in vlaženje zraka) v vseh studijih, režijah in snemalnicah. Oprema, ki so jo vgrajevali, je IMP-jeva, razen priprave zraka, kjer so vgrajeni Wutzovi ventilatorji in Honywalova avtomatika. Sistem klimatizacije je visokotlačen. Izvedba del je bila posebno zahtevna zaradi šumnosti. Prezračevalni kanali so obsežni oziroma pritrjeni na gumijaste blažilce, gumirani so tudi vsi vijaki spoji. Prav tako so posebej izolirani vsi preboji v stenah. Klimati pa so postavljeni na posebni antivibracijskih tepihih.

Delo je potekalo v dogovorjenih rokih, čeprav ni šlo brez težav. Kot je povedal Bogdan Sagaj, je del programa ves čas normalno potekal, kar je zahtevalo izredne napore monterjev, ki so bili prisotni na objektu takorekoč dan in noč. Čeprav investitor ni bil pripravljen na tako velike posege, so uspeli najti skupen jezik in so vse težave sproti odpravljali. V prvi fazi je delalo na objektu 27 monterjev, v času izvajanja meritev pa jih bo delalo le šest. Vsekakor so monterji sedaj, ko je vsa ta kalvarija že za njimi, zadovoljni.

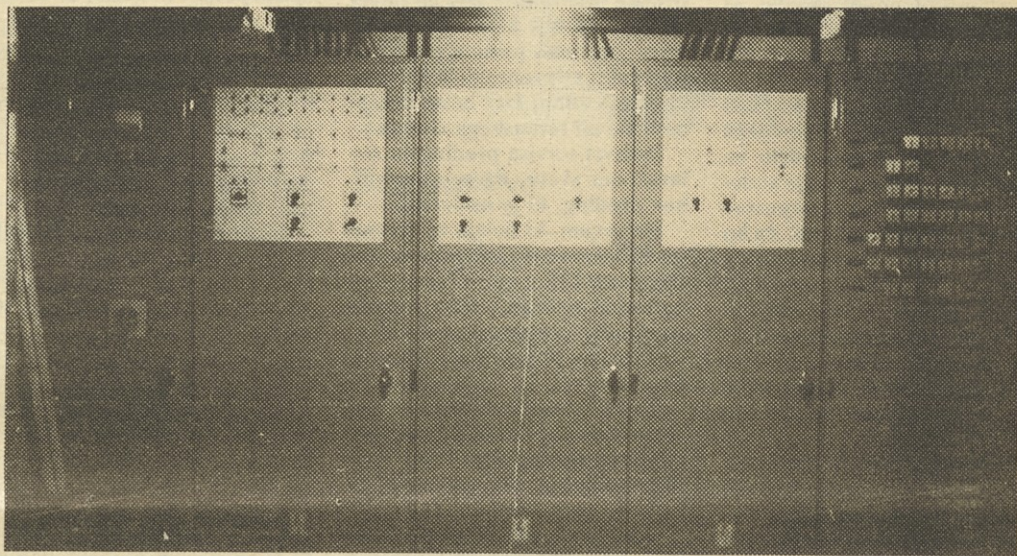
Zagon

S tem, kot smo dejali, še ni vsega konec. Kot sta povedala naša šogovornika, poteka v tej

zaključni fazi skorajda najbolj zahteven del, to so meritve in zagon. Na zagon so se morali skrbno pripraviti. Aparature radijske hiše so izredno občutljive na prah, zato so pred zagonom vse rešetke in termostate zaščitili s protiprašnimi filtri.

Na vprašanje, kako so se uspeli prebiti v Ljubljano, je bil odgovor sila preprost. Referenca, s katero Mariborčani že razpolagajo, je mariborski RTV center in Gledališče. S to razliko, da je bil mariborski center novogradnja, Gledališče, ki ne zaostaja po svoji zahtevnosti, pa le ni tako »zasedeno«. Ti dve uspešni referenci sta torej botrovali, da so se ljubljanski radijci odločili za isto ekipo, kot v Mariboru. Projekte je prav tako izdelala mariborska Projektiva, odgovorni projektant pa je bil inž. Ivan Pograjc. Pogodba sicer ni bila sklenjena direktno ampak z delovno organizacijo Sonce, ki skrbi za celoten inženiring in nadzor.

JV

Energetski center

ZK v Montaži Maribor

Partija in oblast

O delu zveze komunistov v našem glasilu v zadnjem času nismo namenili posebne pozornosti. K temu zapisu nas je spodbudila okrogla miza oziroma javna tribuna, ki jo je pripravila osnovna organizacija ZK v Montaži, ki je bila 9. novembra. Na tej javni tribuni so razpravljali o učinkovitosti in delovanju delegatskega sistema, o človekovih pravicah in svobodnih ter ustavnih spremembah, ki naj bi bile sinteza prej omenjenih tematskih sklopov. Ustrezen vsebinski zasnovi je bil tudi krog povabljenih udeležencev. Tribune so se udeležili Franci Pivec, predsednik MK ZK Maribor, Peter Bekeš, član Sveta za varstvo človekovih pravic pri RK SZDL in izvršni sekretar v CK ZKS, delegat Zveznega zbora Peter Hedžet in drugi predstavniki družbeno političnih organizacij iz občin.

Kot je povedal sekretar OK ZK Franc Krabonja, naj bi javna tribuna presekal z dosedanjim načinom dela ZK in se na osnovi nove oblike dela vključila v razreševanje aktualnih družbenih problemov. Že na začetku je potrebno povedati, da jim je poskus uspel. Uspehu je botroval izredno interes za zastavljene probleme okrog 50 prisotnih članov in nečlanov ZK iz kolektiva in sami gostje, ki so se tribune udeležili. Ti so predstavili svoje poglede in stališča, ki so se v marsičem razlikovala celo med zastopniki iste organizacije (v mislih imam seveda ZK). Skratka, prislo je do pluralističnega soočanja, če parafraziram, ta danes že dokaj obrabljjen izraz.

Odlaganje odtujeno

Prvi se je oglašil Ivan Praprotnik, sicer delegat Zbora združenega dela republiške Skupščine, ki je orisal »križev pot« delegata in njegov vpliv na odlaganje. Po shemi, ki jo je pripravil, je poskušal pojasniti to »trnovo pot« našega samoupravnega mehanizma in ugotovil, da je delegat v bistvu blokiran pri sprejemanju odločitev in vse preveč odvisen od mehanizmov zunanjskega sistema. V mislih

je imel seveda razne strokovne službe in druge dele birokratskega aparata. Pri svojem izvajanju se je spet zatekel k že dokaj obrabljeni tezi o obilici gradiva, ki ga ni moč predihati. Opozoril je tudi na slab pretok informacij znotraj sistema delegatskega odlaganja, zlasti izredno slabo je s povratnimi informacijami in odtuženostjo delegatov. Skratka, to nas pripelje na že ustaljeno prakso, da je pri nas odlaganje in sprejemanje odločitev v ozkih krogih.

Takoj za tem se je oglašil eden od občinskih politikov (katerega imena si nisem uspel zapomniti) in začel v že ustaljenem slogu »politokrata«, za katerega je značilno, da se najprej sklicuje na svojo nekdanjo sredino, kjer da je bilo vse to v najboljšem redu, saj so imeli za to zadolžene člane posloводства, ki da so se strokovno ukvarjali z gradivni in bili v pomoč delegatom. Kaj si moramo, značilno razmišljanje »birokrata«, ki se je pač prelevil v politokrata. Ne vem sicer, iz katere organizacije izhaja (povedal je le, da iz gradbene), vendar na vprašanje, ali to pomeni, razširitev posloводства v majhni organizaciji, kot je Montaža, za toliko ljudi, kot v tem trenutku

premore ta hiša delegatov, enostavno ni odgovoril. Podobno so o »kakovosti« odlaganja razmišljali tudi drugi občinski politiki. Kakšne kritične na ta račun niso premogli. Razumljivo, saj bi bilo potrebno pljuniti v lastno skledo, kako sicer spodnesti očitke o odlaganju v ozkih in neformalnih krogih. Nenazadnje je temu moč pritrčiti z eno od izjav, ki pravi, da si delegat mora pridobiti mnenje delovnih ljudi in občanov, in da jim družbenopolitične organizacije tukaj stojijo ob strani. Kako ob strani, pa seveda ni povedal.

Zvezna mašinerija

Zatem se je oglašil Peter Hedžet, delegat zveznega zbora, ki je poskusil sintetizirati razpravo, po mojem občutku tudi opravičiti sedanjih delegatski sistem, ko je poudaril, da je bil predhodni predstavniki sistem deležen kritik. Odgovor na te kritike je bil prehod na delegatski sistem, ki naj bi zagotovil odlaganje na vseh ravneh. To pa je seveda ob ugotavljanju neučinkovitosti postavljeno pod vprašaj. Po njegovem se postavlja dilema med učinkovitim upravljanjem in neposrednim odlaganjem. Proces političnega odlaganja zahteva čas, predvsem pa bi bilo nujno vzpostaviti drugačno razmerje v odnosih moči, vpliva in kontrole. Kot je povedal, uniformnost ne daje novih rešitev. Seveda pa tudi monopol na oblastjo ne bo moč zrušiti, dokler bo poslovodni delavec zunaj neposredne mašinerije odlaganja, dodajam jaz. Posledica tega je verjetno tudi premalo pobud iz delovnih kolektivov pri sprejemanju odločitev na zvezni ravni, kot je omenil zvezni

delegat. Seveda se je tudi ta delegat pritoževal na gradiva, ki niso pravočasno objavljena, ali pa sploh niso objavljena.

Zatem se je oglašil Igor Bavčar, predsednik odbora za varstvo človekovih pravic, ki je opozoril, da ne gre iskati problema v delovnem kolektivu in njegovih prizadevanjih za usposabljanje delegatov in usmerjanju delegatov pri sprejemanju odločitev, ampak v fundamentu. Sistem je namreč postavljen tako, da ni mogoč direktn vpliv (če ga je sploh kaj), na oblast. Pri argumentiranju je izhajal iz teze, da je partija še zmeraj definirana kot avantgarda in kot vladajoča partija, ki še zmeraj nima ambicij, da bi uvedla kontrolo te oblasti. Po njegovem mnenju gre še zmeraj za tehniko oblasti, o kateri se je treba pogovarjati. Iz tega izhaja, da si je prej omenjena partija po zmagi nad liberalci ustvarila sistem, s katerim sama kontrolira oblast. Družbenopolitični zbor zagotavlja prisotnost oblastne partije in kontrolo oblasti in tudi vpliv na sprejemanje odločitev. Uveljavitev t. i. moralno političnih kriterijev je pomenil udarec poslovodnim strukturam, ki so izključene iz procesa odlaganja. Ključno vprašanje enopartijskega sistema je neformalna kontrola oblasti, ki se dejansko odraža v formalni moči partije, ki jo ta ima. Skratka, gre za determinizem oblasti nad javnostjo. To pa je moč presekat z ukinitvijo nekaterih institutov odlaganja in uvedbo neposrednih volitev. Na ta izziv je reagiral Peter Bekeš, izvršni sekretar CK ZKS, ki pravi, da je sistem odlaganja bolj demokratičen, kot je bil dosedaj, vendar je ekonomska kriza ohranila delovanje sistema. Ob tem pa je izpostavil, če delovni ljudje in občani ne prepoznajo svojih interesov in težav in ne vidijo možnosti za razreševanje le-teh, to pomeni, da sistem ni demokratičen. Zato so po njegovi oceni neposredne volitve le-

gitimni institut sistema. Gre za vprašanje subjekta, kdo je konkretna oblast. Kot je dejal, celotna partija ni oblast. Poudaril pa je, če to je, je to od 6. kongresa naprej ilegalna oblast, ki jo predstavljajo vodstva in ne članstvo.

Toda v sedanjih prizadevanjih, bolj rečeno sklepah konferencie, bo dejansko prišlo do sestopa z oblasti, s čimer se odpira možnost kontroliranja oblasti in ZK. S svojim delovanjem stopi ZK v javnost. Ne samo pred javnost kot tako, ampak se izpostavi notranji partijski javnosti, ki je bila do sedaj izločena. Skratka, demokratizacija bi bila ogrožena, če bi partija ostala še naprej v oblastni poziciji. Tu je nadaljeval predsednik mariborske partije, ki je poudaril, da so reformni procesi izraz pluralizma. To dokazuje, da demokratična prosvetljenost je in je z njo potrebno računati. Partija po njegovem mora odigrati progresivno vlogo, kot odgovoren politični organizator, kar naj bi bila nova kvaliteta. Seveda so udeleženci zastavili, oziroma zavrgli prej omenjeni sestop z dogodki okrog volitev novega člana predsedstva. Kot je povedal Milan Kerkez, gre za očitno manipulacijo, saj mnenje baze sploh ni bilo upoštevano.

Odbor za varstvo človekovih pravic

Na to temo se je najprej oglašil predsednik odbora Igor Bavčar, ki je odgovoril na zastavljeno vprašanje o legitimnosti. Nedvomno njegovo legitimnost izpričuje število podpisnikov, tako posameznih kot kolektivnih, ki krepko presega mejo stitisoč. Poleg tega je nekaj več štirideset kolektivnih podpisnikov osnovnih organizacij ZK. Cilji odbora so bili štirje in sicer zagotovitev zakonitosti postopka, informiranje javnosti, priprava in predlogi za spremembo zakonodaje ter skrb za obsojene. Ključna naloga je ugotoviti in raziskati določene okoliščine, v katerih je prišlo do

procesa. S tem se ukvarja posebna skupščinska komisija. O samem poteku dogajanj v zadnjem času nima smisla izgubljati besed, ker so o tem dovolj izčrpno poročali množični mediji. Povzemimo samo nekaj misli o predpostavkah, po katerih naj bi prišlo do procesa. Kot je povedal Igor Bavčar, je bil proces uperjen proti politiki, vendar se je po njegovi oceni scenarist uštel, ker ni predvidel tako odločne reakcije javnosti. Seveda se je tu takoj pojavilo vprašanje, ki ga je zastavil Boris Firm, namreč, če bi bila politika proti procesu, ali bi ta bil možen? Igor Bavčar, pravi, da se politika, ki igra na pravno državo, ne more vtikati v sodni proces. Po njegovem je ozadje nekeje druge, gre namreč za vprašanja, ki se jih nismo lotili. To je mesto in vloga JLA, o zasnovi federacije. Prihaja namreč čas, ko se jih je potrebno lotiti. Kajti prisilna enotnost bo poglabljala in porajala nove konflikte.

To je povzetez razpravljanj na javni tribuni, predvideno je bilo še razpravljanje o ustavnih spremembah, vendar so se tega vprašanja dotaknili le mimogrede, zaradi pomanjkanja časa. Med razpravo pa so se vse bolj izpostavljala vprašanja o položaju mariborskega gospodarstva. Kot so se zmenili, bo o tem govora na naslednji javni tribuni.

J. VOTEK

Glasnik je tudi vaš časopis!

Sodelujte!

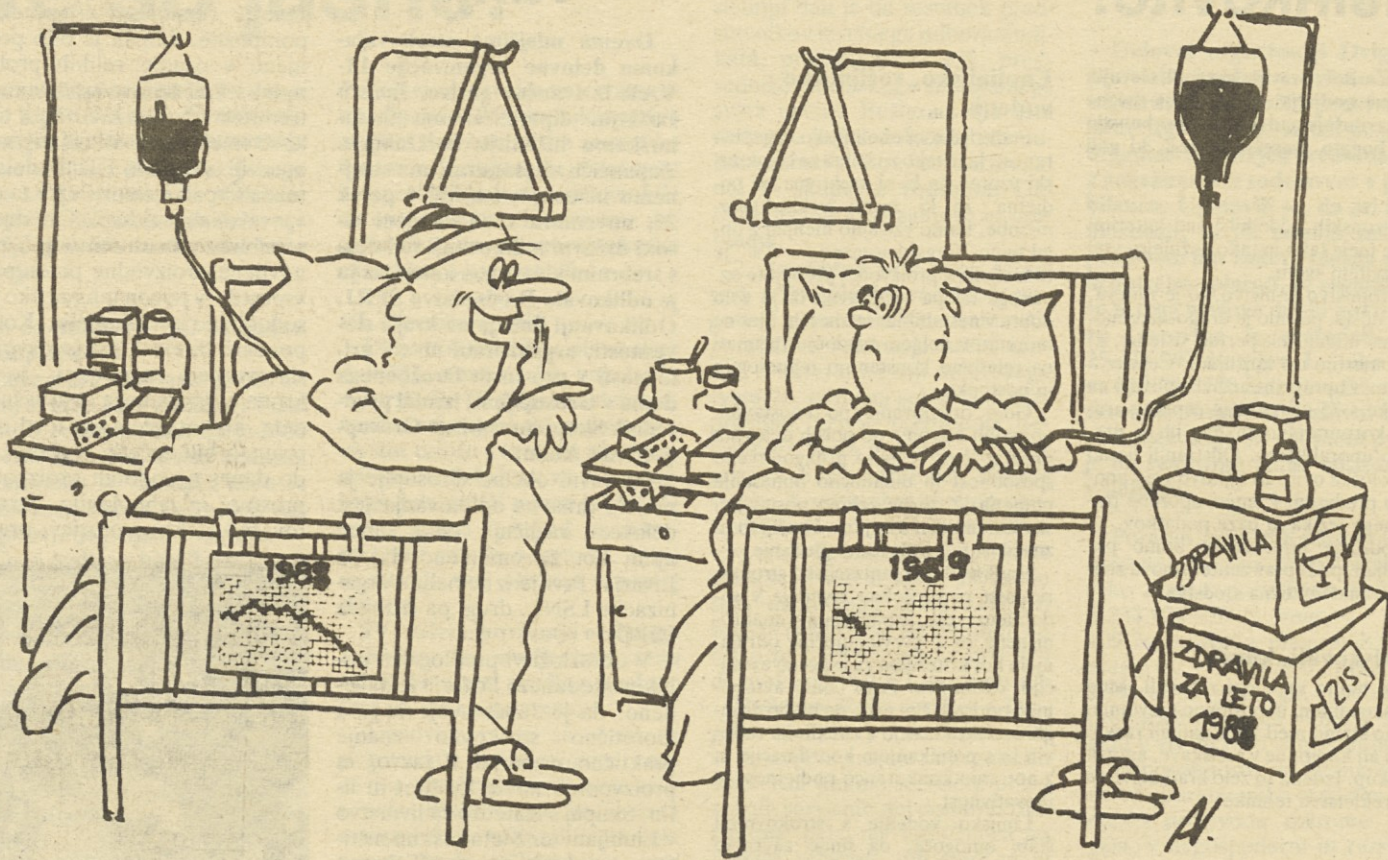
Telefon uredništva: (061) 321-043

Aforizmi

Ljudje in prašiči smo si v nečem podobni – vsak bi rad bil prvi pri koritu.
 Boj proti inflaciji je podoben – streljanju s topom na komarje.
 Najbolj značilna dedna bolezen pri nas je – alergija na odgovornost.
 Odgovorni že dolga leta pišejo – scenarij za tragedijo.
 Jabolko ne pade daleč od drevesa, zlasti če ima drevo – birokratske korenine.
 Molk je zlato, zlasti če molččnost pomeni – modro kuverto.
 Vrana vrani ne izkljuje oči – dokler se ne ustraši za stolček.
 Tudi mali bogovi imajo oltar – v švicarski banki.
 Čeprav ima laž kratke noge, večkrat živi – na veliki nogi.
 Kar se kuha v glavah odgovornih, je velikokrat – ne-uzitno.

Napisal: **MARJAN BRADAČ**

S R E Č N O

— Kaj se ne bi smejal! Tako mlad si še, pa si že zdaj videti slabši kot jaz. Meni so novo terapijo predpisali šele zdaj, proti koncu, tebe pa so tako začeli zdraviti že na samem začetku in prav zanima me, kakšen boš videti čez 12 mesecev po vseh teh zdravlilih in infuzijah?!

PRAVILNA REŠITEV nagradne križanke v novembrski številki Glasnika IMP: bale, moher, Bohinj, Izolda, komandir, AV, Oliver, Ive, selen, Jakac, maj, meso, UNESCO, Ines, LD, Kolorado, jedlinik, MM, ara, Adamo, Vegri, Inn, ekipa, Jalta, mrcina, Leon, starka, Etna. Za pravilne rešitve v novembrski številki so bili izžrebani:

1. Franc **BIZJAK**, IMP Tio Idrija (10.000 din)
 2. Jožica **PERŠE**, PB, Nade Ovečkove 1, Ljubljana (8.000 din)

2. Drago **BOŽIČ**, Livar, Ivančna gorica (7.000 din)

NOVOLETNI NAGRADNI NATEČAJ: Pravilne rešitve pošljite na naslov: IMP Glasnik, Ljubljana, Likozarjeva 6 (Nagradna križanka). Rešitve pošljite do 5. januarja. Med izžrebance bomo razdelili tri nagrade v višini 25.000 dinarjev in tri knjižne nagrade.

OBVESTILA PD IMP

V letu 1989 bo planince PD IMP Ljubljana prva pot vodila v nedeljo 2. januarja na KUM. Zbrali se bomo pod uro pred žel.

NAGRADNA KRIŽANKA

post. ob 6. uri. Vlak bo odpeljal ob 6. uri 30 min. Povratne vozovnice do Trbovelj si preskrbite pravočasno! Vodja pohoda bo tov. Tancek.

8. januarja 1989 (nedelja), se bomo planinci PD IMP Ljubljana podali po poteh partizanske Jelovice. Avtobus odpelje s perona 28 ljubljanske avtobusne postaje ob 6. uri 20 min. Prestop bo v Šk. Loki za v Selško dolino. Vodja bo tov. Rihard Hribar.

ZDRAVKO NASTRAN

		2 He 4,0026	3 Li 6,939	4 Z 9,0122	VISOKO OBLIKO- VANJE	PRIREDITEV VSAKO DRUGO LETO	ENICA	SOD. POLJSKI PISATEL) (STANISLAW)	ZELO REDKA KOVINA (Y)	POLOTOK V SEVERNI EVROPI	PROTI- PRAVNO ČLOVEKOVO RAVNANJE	AVTOR MARKO BOKALIČ	DVOZLOŽNA VERZNA STOPICA	VEČJI KOS POHISTVA	VRTLJIVA OKROGLA PLOŠČA	LUKA NA SEVERU ČILA	STANE TRBOVC	ZNAČILEN PRED- STAVNIK VRSTE	MESTECE OB AZOVSKEM MORJU		
VELIKO UŠPEHA VAM ŽELI AVTOR KRIŽANKE	NIZOŽEM. PISATEL- LJICA (HELLA)	ALARMNA NAPRAVA AVSTRISKA PISATELJICA	10 Ne 20,183 18 Ar 49 39,948	11 Na 22 KAMNIT STEBER, MONDOLIT	RJAVOLASKA PARIŠKI MODNI KREATOR	SREBIŠČE TIROLSKE HOL. SLIKAR IN GRAFIK	JOKASTIN SIN IN MOŽ ZBRAVILNA ROŽA	AM. SKLA- DATEL) (CHARLES)	NAVK O MIŠLJENJU PEČ	ZVEZDA 4. VELIKOSTI V ORLU SPLIT	LEBENE IGLICE NA DREVJU	AVSTRAL. MEDVEDEK	DRŽAVNA PRISTOJNINA NIZEK ŽEN. GLAS	OBRAMBA PROSTOR ZA ČAKANJE	ŽELNATO STEBLO SL. OPERNI PEVEC	KRAJ OB PRESP. JEZ. STRELI IZ MITRALJEZA	SPODNJA PLOSKEV PROSTORA	SREBIŠČE TURČIJE ŠVEŠKO ZIM. SREB.	RIMSKA BOGINJA JEZE PRIKUHA	NAUK O GOVOR- NIŠTVU	ŽENSKO IME
JUNAKINJA LJUBLJANSKI PROTI- REFORMACIJSKI SKOF V 17. STOL. (TOMAŽ)	DLAKA NA GLAVI PRISTAŠ KR- STA OBRASLI	FRANC. SKLADA- TEL) (JACQUES)	JAKOB ALJAŽ STANBARD	EPITETON RT JUŽNO OD VALENCI V ŠPANIJI	TISKARSKA PLOŠČA Z MREZO	Ljub- LjANSKO LETALIŠČE	DANSKI PISATEL) ZNAČILNOST NOČI	IME DVEH NIZOŽEM- REK	MESTO V JUŽ. ŠPAN. PALICA PRI PLUGU	IND. NAČIN MEDITACIJE NOSILEC NE- DNE RASNOVE	SLOV. ARHITEKT (MAKS) MAKARSKA	OLIVER TWIST JANEŽ (LAT.)	SREČKO KOSOVOL								
IMP GLASNIK	TRGOVEC S CENENIM BROBNIM BLAGOM	FRANC. FILOZOF IN KRITIK	DRUGI NAJVIŠJI VRH NA JAPONSKEM	IME ŽENE MIHAILA GORBAČOVA	IME BOKSARJA TYSONA	AFRIŠKA JEZIKOVNA SKUPNOST	APRIL	8. DAN ŽENA 19. JOŽEF	DREVOBOD	NEZNANKA V MATE- MATIKI	ROČNA RIBIŠKA MREŽA										
PONDREMI ŽUŽKOJED	OBJEKT ČEZ REKO VLAKNINA ZA VREČE	TKANINA ZA PLENICE NEM. MESEČNI FILOZOF	ENOTA ZA MERJENJE SEVANJA TORINO	SODOBNO VOZILO																	
MATI GRŠKIH BOGOV	4 GO URE	DRAG KAMEN, VIOLEČAST KREMEM	ODGOVOR NA KONTRU PRI KARTANJU																		